

Наталія Іванівна ГАВЛОВСЬКА

доктор економічних наук, професор кафедри менеджменту, адміністрування та готельно-ресторанної справи Хмельницького національного університету

ORCID ID: 0000-0003-1084-2853

E-mail: nataligavlovska@gmail.com

Євгеній Миколайович РУДНІЧЕНКО

доктор економічних наук, професор кафедри менеджменту, адміністрування та готельно-ресторанної справи Хмельницького національного університету

ORCID ID: 0000-0002-9407-2026

E-mail: e.m.rudnichenko@gmail.com

Вячеслав Юрійович БІЛАНЬ

Магістр Хмельницького національного університету

E-mail: bvy@gmail.com

Ігор Вікторович ЛІСОВСЬКИЙ

кандидат економічних наук, доцент кафедри маркетингу і торговельного підприємництва Хмельницького національного університету

E-mail: lisov75@ukr.net

Сергій Йосипович ЯДУХА

кандидат економічних наук, доцента кафедри економічної теорії Хмельницького національного університету

ORCID ID: 0000-0003-2705-5346

E-mail: yadukha@gmail.com

ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ УПРАВЛІННЯ ІНВЕСТИЦІЙНОЮ ДІЯЛЬНІСТЮ В УМОВАХ ЦИФРОВІЗАЦІЇ ЕКОНОМІКИ

Гавловська Н. І., Рудніченко Є. М., Білань В. Ю., Лісовський І. В., Лісовський І. В. Теоретичні основи управління інвестиційною діяльністю в умовах цифровізації економіки. *Український журнал прикладної економіки та техніки*. 2021. Том 6. № 4. С. 10-16.

Анотація

У статті досліджено термінологічний базис управління інвестиціями, визначено й узагальнено підходи науковців щодо трактування терміну «інвестиції». У статті представлено бачення різних науковців щодо трактування терміну «інвестиції», так, більшість авторів під інвестиціями розуміють вкладення капіталу в усіх його формах у різні об'єкти (інструменти) його господарської діяльності з ціллю отримання прибутку, а також досягнення іншого економічного чи соціального ефекту, здійснення якого базується на ринкових принципах і пов'язано з факторами часу, ризику та ліквідності. На основі існуючих підходів запропоновано авторське визначення інвестицій – це сукупність усіх цінностей, що вкладаються у різні об'єкти підприємницької та інші види діяльності з метою їх приросту та / або досягнення певної мети (ефекту). У статті наведено трактування інвестицій за такими групами: сукупність усіх видів цінностей, вкладення капіталу / ресурсів / грошей, спосіб розміщення капіталу, витрати на створення. Здійснено класифікацію інвестицій та проаналізовано основні особливості класифікацій інвестицій. Встановлено, що інституційні структури більшості країн світу суттєво відстають від темпів цифровізації ринків і тому не можуть у повному обсязі виконувати свої регулятивні функції, що породжує хаотичний розвиток як ринків, так і основних інструментів таких ринків. Зазначено, що відмивання коштів, отриманих злочинним шляхом, та реалізація тіньових схем переміщення капіталів є лише певною часткою незаконних операцій за допомогою використання криптовалют та інших фінансових інструментів. Визначено перспективи подальших досліджень у предметній області.

Ключові слова: інвестиції, класифікація інвестицій, інструменти, теоретичні основи, цифрова економіка.

© Наталія Іванівна Гавловська, Євгеній Миколайович Рудніченко, Вячеслав Юрійович Білань, Ігор Вікторович Лісовський, Сергій Йосипович Ядуха, 2021

Nataliia HAVLOVSKA

Doctor of Economics, Professor of the Department of Management, Administration and Hotel and Restaurant Business of Khmelnytsky National University

Yevhenii RUDNICHENKO

Doctor of Economics, Professor of the Department of Management, Administration and Hotel and Restaurant Business of Khmelnytsky National University

Vyacheslav BILAN

Master of Khmelnytsky National University

Ihor LISOVSKYI

PhD, Associate Professor of the Department of Marketing and Trade Enterprise of Khmelnytsk National University

Serhii YADUKHA

PhD, Associate Professor of Economic Theory of Khmelnytsky National University

**THEORETICAL FUNDAMENTALS OF INVESTMENT ACTIVITY MANAGEMENT IN THE
CONDITIONS OF DIGITALIZATION OF THE ECONOMY**

Havlovska N., Rudnichenko Y., Bilan V., Lisovskyi I., Yadukha S. Theoretical fundamentals of investment activity management in the conditions of digitalization of the economy. *Ukrainian Journal of Applied Economics and Technology*. 2021. Volume 6. № 4, pp. 10-16.

Abstract

The terminological basis of investment management is considered in the article, the approaches of scientists to the interpretation of the term "investment" are defined and generalized. The article presents the views of various scholars on the interpretation of the term "investment", so most authors understand investment as investing capital in all its forms in various objects (instruments) of its economic activity for profit and other economic or social effects, implementation of which is based on market principles and is related to factors of time, risk and liquidity. Based on the existing approaches, the proposed definition of investment is a set of all values that are invested in various objects of business and other activities in order to increase them and / or achieve a certain goal (effect). The article presents the interpretation of investments by the following groups: the totality of all types of values, investment of capital / resources / money, the method of capital allocation, the cost of creation. The classification of investments is carried out and the main features of classifications of investments are analyzed. It is established that the institutional structures of most countries lag far behind the pace of digitalization of markets and therefore cannot fully perform their regulatory functions, which creates a chaotic development of both markets and the main instruments of such markets. It is noted that money laundering and the implementation of shadow capital schemes are only a part of illegal transactions through the use of cryptocurrencies and other financial instruments. Prospects for further research in the subject area are identified.

Keywords: investments, classification of investments, tools, theoretical bases, digital economy.

JEL classification: E22

Вступ

Управління інвестиціями є пріоритетним напрямом реалізації загальної стратегії розвитку як на рівні підприємств, так і держави. Здійснюючи інвестування у різні види активів, підприємства закладають фундамент ефективного функціонування і розвитку конкурентних переваг. Рішення, які приймаються у сфері інвестування, впливають на ринкове становище суб'єкта господарювання, тому сучасні керівники повинні досконало володіти технологіями та інструментами управління інвестиціями. Менеджери зобов'язані адекватно оцінювати доцільність реалізації інвестиційних проектів, проводити обґрунтовану оцінку їх економічної привабливості, формувати ефективний механізм управління інвестиціями на підприємствах тощо.

Дослідженням і розробкою проблем управління інвестиційною діяльністю підприємств займалися багато вчених-економістів, зокрема значна увага їм приділена в зарубіжних працях Дж. Бернала, Р. А. Фатхутдінова, Й. Шумпетера. Серед вітчизняних науковців, що займалися даною проблематикою, слід зазначити напрацювання А. І. Амоші, З. С. Варналія, В.М. Гееця, В. Г. Горника, І. Бланка, В. С. Іванченкова, О. Є. Кузьміна, А.А. Мазаракі, З. Є. Шершньової та інших.

Мета дослідження статті

Основним завданням дослідження є аналіз теоретичного базису управління інвестиціями в сучасних умовах трансформаційних явищ і процесів.

Виклад основного матеріалу дослідження

Всі підприємства незалежно від галузевої приналежності та розмірів потребують інвестиційних вкладень з метою ефективного функціонування. На даний момент вкладання коштів у оновлення виробництва і технологій дає значний поштовх у розвиток як виробничих процесів, оновлення продукції, так і самої діяльності підприємства. Інвестиції як економічна категорія у вітчизняній науковій літературі увійшли в обіг наприкінці 80-х років ХХ ст., а саме в умовах формування ринкових відносин. Термін «інвестиція» перекладається з латинської «invest» як «вкласти». У науковій літературі зустрічаються різні підходи щодо визначення поняття «інвестиції», що є обґрунтованим, оскільки інвестиції мають різноманітні види і форми, тому і їх визначення може бути різним. Наведемо існуючі визначення щодо поняття «інвестиції» (табл. 1).

Таблиця 1. Поняття «інвестиції» як економічна категорія *

Автор, джерело	Визначення поняття
Сукупність усіх видів цінностей	
Аюшиєв А. Д., Філіппов В. І. [1, с. 4]	сукупність усіх видів матеріально-майнових та інших цінностей, що вкладаються в підприємницьку та інші види діяльності з метою отримання прибутку
Загородній А. Г., Вознюк Г. Л., Партин Г. О. [5, с. 196]	це грошові, майнові, інтелектуальні цінності, що їх вкладають в об'єкти підприємницької та інші види діяльності з метою отримання прибутку або досягнення соціального ефекту; капітальні вкладення в розвиток виробництва чи невиробничу сферу
Закон України «Про інвестиційну діяльність» [6]	всі види майнових та інтелектуальних цінностей, що вкладаються в об'єкти підприємницької та інших видів діяльності, в результаті якої створюється прибуток (дохід) та/або досягається соціальний та екологічний ефект
Мищенко В.В. (ред.) [7, с. 7]	грошові кошти, цінні папери, інше майно, в тому числі майнові права, інші права, що мають грошову оцінку, і вкладаються в об'єкти підприємницької та (або) іншої підприємницької діяльності, з метою отримання прибутку і (або) досягнення іншого корисного ефекту
Вкладення капіталу / ресурсів / грошей	
Бланк І. О. [2, с. 17-18]	вкладення капіталу в усіх його формах у різні об'єкти (інструменти) його господарської діяльності з ціллю отримання прибутку, а також досягнення іншого економічного та неекономічного ефекту, здійснення якого базується на ринкових принципах і пов'язано з факторами часу, ризику та ліквідності
Козаченко Г.В., Ілляшенко О. В. [9, с. 25-28]	вкладення вільних грошей у різні форми фінансового й матеріального багатства з метою їхнього збереження й подальшого збільшення
Правик Ю.М. [13, с. 15]	вкладання різних ресурсів з метою отримання економічного ефекту або іншого запланованого результату (соціального, економічного, політичного та ін.)
Савицька Г. В. [15, с. 383]	довгострокове вкладення коштів у активи підприємства з метою розширення масштабів діяльності, збільшення прибутку, підвищення конкурентоспроможності та ринкової стабільності підприємства
Спосіб розміщення капіталу	
Гітман Л., Джонк М. [4, с.12]	спосіб розміщення капіталу, який має забезпечити збереження або зростання суми капіталу
Витрати на створення	
Фішер С., Дорибуш Р., Шмалензі Р. [16, с. 549]	витрати на створення нових потужностей з виробництва машин, фінансування житлового, промислового або сільськогосподарського будівництва та запасів

* сформовано авторами з використанням літературних джерел

Більшість з наведених визначень у табл. 1 характеризують поняття «інвестиції» як сукупність усіх видів цінностей, вкладення капіталу / ресурсів / грошей, спосіб розміщення капіталу, витрати на створення. На нашу думку, інвестиції є сукупністю усіх цінностей, що вкладаються у різні об'єкти підприємницької та інші види діяльності з метою їх приросту та / або досягнення певної мети (ефекту). Отже, в загальному вигляді

інвестиції передбачають: 1) наявність цінностей; 2) прийняття рішення щодо вкладання цінностей; 3) приріст вкладених цінностей або досягнення певної мети (ефекту).

Зважаючи на різноманітність інвестицій варто розглянути класифікаційні ознаки та види інвестицій, що представлені у табл. 2.

Таблиця 2. Класифікація інвестицій*

Класифікаційні ознаки та види інвестицій		Джерело							Класифікаційні ознаки та види інвестицій		Джерело											
		[11, с. 9-11]	[14, с. 8-11]	[3, с. 87-94]	[10, с. 18]	[13, с. 29-31]	[8, с. 15]	ч [17]			[12, с. 25]	[11, с. 9-11]	[14, с. 8-11]	[3, с. 87-94]	[10, с. 18]	[13, с. 29-31]	[8, с. 15]	ч [17]	[12, с. 25]			
За об'єктом вкладання коштів	реальні	+	+	+	+	+		+	+	За джерелами фінансування	внутрішні		+	+								
	фінансові	+	+	+	+	+		+	+		зовнішні		+	+								
	в основні засоби							+			централізовані									+		
	в оборотні засоби							+			нецентралізовані									+		
	в нематеріальні активи							+			незалежні	+		+						+	+	+
За характером участі у справах підприємства	прямі	+				+				За характером взаємозв'язків / за сумісністю реалізації (діяльності)	залежні / взаємозалежні	+		+					+	+	+	
	портфельні	+				+					альтернативні	+							+			
За характером участі в інвестуванні	прямі		+	+	+		+	+	+		взаємовиключні	+		+						+	+	
	непрямі		+	+	+		+	+	+		комплементарні	+										
За взаємозв'язками	прямі						+				За рівнем інвестиційного ризику	пов'язані між собою відносинами заміщення	+									
	супутні						+			безризикові				+					+	+	+	
	сумісні						+			низько ризикові / із припустимим рівнем ризику					+				+	+	+	
За відтворювальною спрямованістю	валові			+			+	+	+	За ступенем (рівнем) ліквідності		середньоризикові / із критичним рівнем ризику				+				+	+	+
	реноваційні			+			+	+	+			високоризикові / із катастрофічним рівнем ризику					+				+	+
	чисті			+			+	+	+		високоліквідні				+					+	+	+
За періодом інвестування	дезінвестиції								+		За рівнем доходності	терміноволікв.										
	короткострок.	+	+	+	+	+	+	+	+			швидколіквідні										
	середньостр.		+			+			+	середньоліквідні										+	+	+
	довгострок.	+	+	+	+	+	+	+	+	слаболіквідні / низьколіквідні						+				+	+	+
За характером використання	безстрокові								+	За рівнем доходності		неліквідні								+	+	+
	первинні		+	+							високодохідні									+	+	
	екстенсивні		+								середньодохідні									+	+	
	реінвестиції		+	+							низькодохідні									+	+	
За формами власності інвесторів	дезінвестиції			+							бездохідні / недоходні									+	+	
	приватні	+	+	+	+	+	+	+	+	За величиною ефективності	високоефективн.									+		
	колективні		+			+					середньоелект.									+		
	державні	+	+	+	+	+	+	+	+		малоефективні									+		
	іноземні	+	+		+		+		+		За характером використання капіталу	первинні									+	+
	сумісні	+	+		+	+	+		+			реінвестиції									+	+
	змішані		+	+					+	дезінвестиції										+	+	
муніципальні								+	За ступенем обов'язковості	обов'язкові			+									
За регіональною (територіальною) ознакою	вітчизняні		+	+	+	+	+	+				За періодичністю вкладень	необов'язкові		+							
	за кордон / іноземні		+	+	+	+	+				ординарні		+									
По відношенню до підприємства	внутрішні								+	неординарні	+											
	зовнішні								+													
За залежністю від доходів	виробничі			+					+													
	автономні			+					+													
Залежно від вибору інвестиційної стратегії	пасивні	+	+						+													
	активні	+	+						+													
За характером формування	автономні								+													
	індуктивні								+													

* сформовано авторами з використанням літературних джерел

Зважаючи на значну кількість класифікаційних ознак, що наведені у таблиці 2, ми пропонуємо виділити ті класифікаційні ознаки, що зустрічаються у 30%

проаналізованих літературних джерел. Види інвестицій та їх характеристику представлено у табл. 3.

Таблиця 3. Класифікація та характеристика інвестицій *

Класифікаційні ознаки	Види інвестицій та характеристика
За об'єктом вкладання коштів	<i>реальні</i> – це вкладання коштів (майна) у реальні активи – матеріальні чи нематеріальні
	<i>фінансові</i> – це вкладання коштів у фінансові активи (цінні папери, банківські вклади, депозити, паї, тощо), серед яких переважають цінні папери
За характером участі в інвестуванні	<i>прямі</i> – здійснюють двома способами: безпосередньо у виробництво з метою виготовлення товарів та їх збуту і отримання прибутку та інвестиції, що забезпечують володіння контрольним пакетом акцій, а отже, контроль за підприємством
	<i>непрямі</i> – вкладення капіталу у цінні папери, які не дають інвестору право реального контролю за об'єктом інвестування
За відтворювальною спрямованістю	<i>валові</i> – характеризують загальний обсяг капіталу, що інвестується у відтворення основних засобів і нематеріальних активів в певному періоді
	<i>реноваційні</i> – характеризують обсяг капіталу, що інвестується в просте відтворення основних засобів і нематеріальних активів, що амортизуються
	<i>чисті</i> – характеризують обсяг капіталу, що інвестується в розширене відтворення основних засобів і нематеріальних активів
За формами власності інвесторів	<i>приватні</i> – вкладення, які здійснюють фізичні особи або юридичні особи, з приватною формою власності
	<i>державні</i> – вкладення, що здійснюються державою. Такі інвестиції спрямовують здебільшого у базові малоприбуткові сфери та галузі народного господарства
	<i>іноземні</i> – можуть бути іноземними державними, приватними та колективними
	<i>спільні та змішані</i> – являють собою різні поєднання: спільні (українські та іноземні), змішані (державні, приватні і колективні) та їх модифікації
За регіональною (територіальною) ознакою	<i>вітчизняні</i> характеризують вкладення капіталу як резидентів, так і нерезидентів на території даної країни
	<i>іноземні</i> характеризують вкладення капіталу резидентів даної країни за межами внутрішнього її ринку
Залежно від вибору інвестиційної стратегії	<i>пасивні</i> – забезпечують, у кращому випадку, не погіршення показників прибутковості вкладень у операції даної фірми за рахунок заміни застарілого обладнання, підготовки нового персоналу на заміну тим працівникам, що звільнилися тощо
	<i>активні</i> – забезпечують підвищення конкурентоздатності фірми та її прибутковості порівняно з раніше досягнутим рівнем за рахунок впровадження нової технології, організації випуску товарів, що користуються попитом, захоплення нових ринків або поглинання фірм-конкурентів
За характером взаємозв'язків	<i>незалежні</i> – вкладання капіталу в такі об'єкти інвестування (інвестиційні проекти, фінансові інструменти), які можуть бути реалізовані як автономні (незалежні від інших об'єктів інвестування, що їх не виключають) в загальній інвестиційній програмі (інвестиційному портфелі) підприємства
	<i>взаємозалежні</i> – характеризують вкладання капіталу і такі об'єкти інвестування, черговість їх реалізації або наступна експлуатація яких залежить від інших об'єктів інвестування і може здійснюватися лише в комплексі з ними
	<i>взаємовиключні</i> – аналоговий характер за цілями їх здійснення, характеру технологій, номенклатури виробництва та іншими основними параметрами, і вимагають альтернативного вибору
За періодом інвестування	<i>короткострокові</i> – до одного року
	<i>середньострокові</i> – від одного до трьох років
	<i>довгострокові</i> – понад три роки
За рівнем інвестиційного ризику	<i>безризикові</i> – характеризують вкладення засобів в такі об'єкти інвестування, за якими відсутній реальний ризик втрати капіталу або очікуваного доходу і практично гарантовано отримання розрахункової реальної суми чистого інвестиційного прибутку
	<i>низькоризикові</i> – характеризують вкладення капіталу в об'єкти інвестування, ризик по яких значно нижче середньоринкового
За рівнем інвестиційного ризику	<i>середньоризикові</i> – рівень ризику за об'єктами інвестування цієї групи приблизно відповідає середньоринковому
	<i>високоризикові</i> – рівень ризику за об'єктами інвестування цієї групи звичайно істотно перевищує середньоринкову
За ступенем ліквідності	<i>високоліквідні</i> – відносяться такі об'єкти (інструменти) інвестування підприємства, які швидко можуть бути конвертовані в грошову форму (як правило, в строк до одного місяця) без відчутних втрат своєї поточної ринкової вартості
	<i>середньоліквідні</i> – характеризують групу об'єктів (інструментів) інвестування підприємства, які можуть бути конвертовані в грошову форму без відчутних втрат своєї поточної ринкової вартості в строк від 1 до 6 місяців
	<i>низьколіквідні</i> – об'єкти (інструменти) інвестування підприємства, які можуть бути конвертовані в грошову форму без втрат своєї поточної ринкової вартості після закінчення значного періоду часу (від півроку і вище)
	<i>неліквідні</i> – такі види інвестицій підприємства, які самостійно реалізовані бути не можуть (вони можуть бути продані на інвестиційному ринку лише в складі, цілісного майнового комплексу)

Класифікаційні ознаки та види інвестицій	Характеристика
За рівнем доходності	<i>високодохідні</i> – характеризують вкладання капіталу в інвестиційні проекти або фінансові інструменти, очікуваний рівень чистого інвестиційного прибутку перевищує середню норму цього прибутку на інвестиційному ринку
	<i>середньодохідні</i> – очікуваний рівень чистого інвестиційного прибутку за інноваційним і фінансовими інструментами інвестування цієї групи, приблизно відповідає середній нормі інвестиційного прибутку на інвестиційному ринку
	<i>низькодохідні</i> – за цією групою об'єктів інвестування очікуваний рівень чистого інвестиційного прибутку зазвичай значно нижче середньої норми цього прибутку
	<i>бездохідні</i> – група об'єктів інвестування, вибір і здійснення яких інвестор не пов'язує з отриманням інвестиційного прибутку

* складено за [3, с. 90-91; 14, с. 9-11; 17]

Класичні підходи до трактування інвестицій та їх класифікація є актуальними і на сьогодні, однак стрімкий розвиток цифрової економіки та поява нових цифрових фінансових інструментів та активів (наприклад криптовалют) значно розширили поле досліджень у сфері інвестиційного менеджменту. Особливої уваги заслуговують питання нормативного регулювання обігу нових інструментів та активів, оскільки вони не мають матеріально-речової форми і часто використовуються у нелегальних схемах та розрахунках. Спекулятивна складова таких інструментів є доволі вагомою, а залежність від інформаційної кон'юнктури ринку надзвичайно висока.

Інституційні структури більшості країн світу суттєво відстають від темпів цифровізації ринків і тому не можуть у повному обсязі виконувати свої регулятивні функції, що породжує певний хаотичний розвиток як ринків, так і основних інструментів таких ринків. Відмивання коштів, отриманих злочинним шляхом, та реалізація тіньових схем переміщення капіталів є лише певною часткою вищезазначених операцій за допомогою криптовалют та інших інструментів. Згідно з представленою класифікацією такі інвестиції є високоризикованими, високодохідними та високоліквідними, хоча реакція ринку може бути непрогнозованою при появі певного обсягу інформації від інвесторів, які вищезазначені активи акумулюють.

Висновки з дослідження і перспективи подальших розвідок

Управління інвестиційною діяльністю тривалий час є об'єктом дослідження науковців та практиків. Без вкладення ресурсів у різних видах та формах у виробничі процеси та процеси обігу неможливо досягнути певного зростання рівня конкурентоспроможності компанії. Більшість науковців трактує інвестиції як запоруку розвитку і джерело отримання спекулятивних доходів. При цьому сучасні тренди розвитку економічних процесів свідчать про подальшу цифровізацію цієї сфери та появу нових активів та інструментів, що значно розширює гносеологічне поле досліджень інвестиційного менеджменту та потребує формування нормативно-правового забезпечення вищезазначених процесів. Тому подальші дослідження сучасних підходів до інвестування та механізмів його забезпечення є необхідними і своєчасними.

Список літератури

1. Аюшиев А.Д., Филиппов В.И., Аюшиев А. А. Инвестиции : учебное пособие. Иркутск: Изд-во ИГЭА, 1996. 183 с.
2. Бланк И. А. Инвестиционный менеджмент. Київ : Ника-центр, 2001. 448 с.
3. Бланк И.А. Основы инвестиционного менеджмента. Т.1. 2-е. изд., перераб. и доп. К.: Эльга, Ника-центр, 2004. 672 с.
4. Гитман Л. Дж. Джонк М. Д. Основы инвестирования; пер. с англ. О.В. Буклемишев и др. М. : Дело, 1999. 991 с.
5. Загородній А. Г., Вознюк Г. Л., Партин Г. О. Інвестиційний словник. Львів: «Бескид Біт». 2005. 512 с.

6. Закон України "Про інвестиційну діяльність" від 18.09.1991 №1560-XII. Відомості Верховної Ради України (ВВР). – Оф. вид. від 1991р., № 47, ст. 646, станом на 06.11.2014. URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/1560-12>.
7. Инвестиционный менеджмент: учебное пособие / кол. авторов; под. ред. В.В. Мищенко. 2-е изд. перераб. и доп. И.: КНОРУС, 2008. 400 с.
8. Караван Н. А. Класифікація інвестицій та обґрунтування вибору критеріїв їх ефективності. *Інвестиції: практика та досвід*. 2019. № 1. С. 13-17.
9. Козаченко Г. В., Ілляшенко О. В. Механізм управління у системі економічної безпеки підприємства: призначення, зміст та структура. *Вісник Хмельницького національного університету. Економічні науки*. – 2014. № 3(3). С. 25-28.
10. Коюда В.О., Лепейко Т.І., Коюда О.П. Основи інвестиційного менеджменту. К.: Кндор, 2008. 340 с.
11. Майорова Т.В. Інвестиційна діяльність: підручник. К.: Центр учбової літератури, 2009. 472 с.
12. Погрішук Г.Б., Руденко В.В. Інвестування: навч. посібник. Тернопіль: Економічна думка, 2014. 277 с.
13. Правик Ю.М. Інвестиційний менеджмент: навчальний посібник. К.: Знання, 2007. 431 с.
14. Рудніченко Є. М., Рясних Є. Г., Гавловська Н. І. Інвестиційний менеджмент: навч. посібник. Хмельницький: ХНУ, 2010. 415 с.
15. Савицька Г.В. Економічний аналіз діяльності підприємства: навч. посіб. 2-ге вид., випр. і доп. Київ: Знання. 2005. 662 с.
16. Фишер С. Дорибуш Р., Шмалензи Р. Экономика. Москва: Дело ЛТД, 1995. 864 с.
17. Череп А.В. Инвестознавство: навчальний посібник К.: Кондор, 2006. 398 с.

References

1. Ajushiev, A.D., Filippov, V.I., Ajushiev, A. A. (1996). *Investicii*. [Investments]. Izd-vo IGJe. Irkutsk. Russia.
2. Blank, I. A. (2001). *Investicionnyj menedzhment*. [Investment Management]. Nika-centr. Kyiv. Ukraine.
3. Blank, I.A. (2004). *Osnovy investicionnogo menedzhmenta*. [Fundamentals of investment management]. Vol.1. 2nd. Jel'ga, Nika-centr. Kyiv. Ukraine.
4. Gitman, L. Dzh. Dzhonk, M. D. (1999). *Osnovy investirovaniya*. [Fundamentals of Investment]. Trans. From English. Buklemishev, O.V. and others. Delo. Moscow. Russia.
5. Zahorodnij, A. H., Vozniuk, H. L., Partyn, H. O. (2005). *Investytsijnyj slovnyk*. [Investment Dictionary]. «Beskyd Bit». Lviv. Ukraine.
6. Zakon Ukrainy "Pro investytsijnu diial'nist'" vid 18.09.1991 №1560-XII. Vidomosti Verkhovnoi Rady Ukrainy (VVR). Of. vyd. vid 1991r., № 47, st. 646, stanom na 06.11.2014. [Law of Ukraine "On Investment Activity" of September 18, 1991 601560-XII. Information of the Verkhovna Rada of Ukraine (VVR). - Of. kind. from 1991, № 47, Art. 646, as of November 6, 2014]. Available at: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/1560-12>.
7. *Investicionnyj menedzhment*. (2008). [Investment management]. In Mishhenko, V.V (ed.) 2nd ed. KNORUS. Russia.
8. Karavan, N. A. (2019). «Classification of investments and justification of the choice of criteria for their effectiveness». *Investytsii: praktyka ta dosvid*. № 1, pp. 13-17.
9. Kozachenko, H. V., Illiashenko, O. V. (2014). «Management mechanism in the system of economic security of the enterprise: purpose, content and structure». *Visnyk Khmel'nyts'koho natsional'noho universytetu. Ekonomichni nauky*. № 3(3), pp. 25-28.
10. Koiuda, V.O., Lepejko, T.I., Koiuda, O.P. (2008). *Osnovy investytsijnoho menedzhmentu*. [Fundamentals of investment management]. Klndor. Kyiv. Ukraine.
11. Majorova, T.V. (2009). *Investytsijna diial'nist'*. [Investment activity]. Tsentr uchbovoi literatury. Kyiv. Ukraine.
12. Pohrischuk, H.B., Rudenko, V.V. (2014). *Investuvannia*. [Investing]. Ekonomichna dumka, Ternopil. Ukraine.
13. Pravyk, Yu.M. (2007). *Investytsijnyj menedzhment*. [Investment Management]. Znannia. Kyiv. Ukraine.
14. Rudnichenko, Ye. M., Riasnykh, Ye. H., Havlovs'ka, N. I. (2010). *Investytsijnyj menedzhment*. [Investment Management]. KhNU. Khmelnytsky. Ukraine.
15. Savyts'ka, H.V. (2005). *Ekonomichnyj analiz diial'nosti pidpriemstva*. [Economic analysis of the enterprise]. 2nd ed. Znannia. Kyiv. Ukraine.
16. Fisher, S. Doribush, R., Shmalenzi, R. (1995). *Jekonomika*. [Economics]. Delo LTD. Moscow. Russia.
17. Cherep, A.V. *Investoznavstvo*. [Investigation]. Kondor. Kyiv. Ukraine.

Стаття надійшла до редакції 06.10.2021 р.